

WŁODZIMIERZ PIĞŁA

WARSZAWA

BIBLIOTEKA NARODOWA

ZAKŁAD ZBIORÓW MUZYCZNYCH

I INSPIRACJE CHOPINOWSKIE W TWÓRCZOŚCI MARIA CASTELNUOVA-TEDESCA

Obszerna i różnorodna twórczość urodzonego we Florencji w roku 1895 Mario Castelnuovo-Tedesco nie jest (poza niektórymi utworami z udziałem gitary) w Polsce dostatecznie znana. W niniejszym artykule autor stara się nakreślić sylwetkę twórczą kompozytora oraz pokrótce omówić jego tropy chopinowskie. Muzyka Chopina znana była kompozytorowi od wczesnych lat nauki, kiedy grywał jego utwory. Zainspirowany z jednej strony poezją Petrarcki, z drugiej zaś muzyką Fryderyka Chopina, napisał Castelnuovo-Tedesco cykl trzech Madrygałów do słów Petrarcki opartych na materiale trzech Preludiów z op. 28 polskiego kompozytora. Skomponowany w roku 1933 i dedykowany Alfredowi Cortot utwór będący wynikiem swoistej kompilacji poezji i muzyki zatytułował autor „*Petrarca – Chopin*”. *Tre madrigali per canto e pianoforte* (opatrzone później numerem opusu 74b). W roku 1934 opublikowało go (w dwóch wersjach głosowych) wydawnictwo „G. Ricordi & C.”. W adaptacji partii fortepianowej cyklu kompozytor wykorzystał kolejno materiał muzyczny Preludiów: nr 11 (H-dur) – *Non al suo amante più Diana Piacque*, nr 2 (a-moll) – *Perch'al viso d'amor portava insegna* i nr 10 (cis-moll) – *Nova angetta sovra l'ale Accora*.

Zupełnie nieznane pozostają natomiast aranżacje skrzypcowe, które zachowały się jedynie w postaci autografów i wraz z całą spuścizną kompozytora zostały zdeponowane w Library of Congress w Waszyngtonie. Informacja o chopinowskich aranżacjach skrzypcowych pojawiła się w roku 1977 w katalogu dzieł kompozytora (*Catalogue of Works by Mario Castelnuovo-Tedesco*) autorstwa Nicka Rossi'ego. Należą do nich *Impromptu-fantaisie* (op. 66) z roku 1947 oraz 12 preludiów (z op. 28) rozpoczęte prawdopodobnie w roku 1944 a ukończone w roku 1948. Aranżacji poddał Castelnuovo-Tedesco Preludia nr 1, 2, 3, 4, 7, 10, 11, 12, 13, 17, 18 i 24. Być może aranżacje te były przygotowane w związku z przypadającą w roku 1949 setną rocznicą śmierci Fryderyka Chopina?

W tej grupie transkrypcje Mario Castelnuovo-Tedesco są wyjątkowe, bowiem uwzględniają także preludia o fakturze typowo pianistycznej (nr 1, 3, 10, 11, 12, 18 i 24), z których poza wymienionymi również preludia nr 16, 18, 19, 21, 22, 23 i 24, a także *Preludium* op. 45 nie mają dotąd żadnych smyczkowych transkrypcji. Tym bardziej wydaje się, że aranżacje skrzypcowe dzieł Fryderyka Chopina przez Mario Castelnuovo-Tedesco

zasługują na zainteresowanie instrumentalistów, opublikowanie i włączenie do repertuaru skrzypków.